

Asia: VN/4163/2023

Valtioneuvoston asetus mikroyhdistysten tilinpidosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriön lausuntopyyntö Keskusrikospoliisille: Valtioneuvoston asetusehdotus VN/4163/2023 mikroyhdistysten tilinpidosta

Taustaa

Oikeusministeriö esitti Keskusrikospoliisille 14.3.2023 pyynnön lausua Valtioneuvoston asetusehdotuksesta VN/4163/2023 mikroyhdistysten tilinpidosta.

Ehdotuksella esitetään annettavaksi uusi valtioneuvoston asetus mikroyhdistysten tilinpidosta. Asetus annettaisiin yhdistyslain 37 a §:n 7 momentin nojalla, ja se sisältäisi tarkemmat säännökset mainitun lainkohdan perusteella ns. mikroyhdistyksille sallitun tilinpidon järjestelyistä ja sisällöstä sekä tilinpidon kaavoista ja vuosilaskelmasta. Mikroyhdistyksellä tarkoitetaan laissa ja asetusehdotuksessa yhdistyslain 37 a §:n 2 momentin mukaista yhdistystä, jonka saamien avustusten ja muiden tulojen yhteenlaskettu määrä tilikaudella on enintään 30.000 euroa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella, joka ei harjoita liiketoimintaa ja joka on päätännyt saman lainkohdan 3–7 momentissa tarkoitettujen säännösten soveltamisesta yhdistyksen tilinpitoon.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 30.6.2023. Yhdistyslain siirtymäsäännöksen mukaan lain 37 a §:n 3–6 momenttia sovelletaan tilinpitoon tili-kaudella, joka alkaa 1.7.2023 tai sen jälkeen.

Keskusrikospoliisin lausunto

Keskusrikospoliisi kannattaa ehdotettua asetusta, mutta nostaa lausunnos-saan esille lähinnä huomion tilinpäätösten toimittamisesta viranomaiselle sekä kirjanpitoaineiston säilytysajan puuttumisen asutusehdotuksesta.

Kevennetty kirjanpitovelvollisuus esitettyssä muodossa ei Keskusrikospoliisin tulkinnan mukaan kasvata mahdollisuutta yhdistysten käyttöön rikolliseen tai epärehelliseen toimintaan. Ehdotuksessa esitettyssä maksuperus-teisessä, yksinkertaistetussa kirjanpidossa yhdistysten kirjanpitovelvoite edelleen säilyisi kirjanpitolain velvoitteiden mukaisesti. Tämän lisäksi tositteiden ja kirjanpitomateriaalin säilytysvelvollisuus sekä tilinpäätöksen laatimisen säännöt pysyvät oletettavasti ennallaan, mutta Keskusrikospoliisi tähdentää, että ehdotuksessa ei ole varsinaista mainintaa kirjanpitoaineiston säilytysajasta. Ehdotuksen 1 luvun 1 pykälässä viitataan yhdistyslain (503/1989) kirjanpitovelvollisuutta ja muuta tilinpitovelvollisuutta säätelevään 37 a pykälään, mutta ehdotuksen pykälässä ei mainita säilytysaikaa. Samaten ehdotuksen 2 luvun 3 pykälän 3 momentissa viitataan kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun pykäliin kirjanpitoaineistoa koskien, mutta pykälissä ei mainita kirjanpitoaineiston säilytysaikaa säätelevää 10 pykälää. Kirjanpitoaineiston säilyttämisvelvollisuus on olennainen rikosten onnistuneen esitutkinnan näkökulmasta, joten siitä olisi myös tähdellistä mainita nyt valmisteltavassa asetuksessa.

Ehdotuksessa kuvatun lainen kirjanpitovelvollisuus on samanlainen kuin ny-kylainsäädännön mukaan ammatin- ja elinkeinonharjoittajilla silloin, kun toiminta ei ylitä kirjanpitolakiin kirjattuja kriteereitä. Tältä osin ehdotuksen ehdottama kirjanpito vaatimuksen keventäminen toisi myös yhdenmukaisuutta pienen volyymin toiminnan velvoitteiden osalta niin yhdistys-, ammatin- ja elinkeinonharjoittajien toimintaan. Kaksinkertaisesta kirjanpitovelvoitteesta luopuminen myös mahdollistaisi pienempien yhdistysten perustamisen ja toiminnan, kun kirjanpidon pitämisen kustannukset olisivat suhteessa toiminnan volyyymiin.

Viranomaisten valvonnan ja tiedonsaannin näkökulmasta olisi lisäksi perusteltua asettaa myös yhdistyksille velvollisuus toimittaa tiedot toiminnan tuloksesta ja mahdollisesta tilinpäätöksestä yhdistysrekisteriin, kuten yhtiöillä on kaupparekisterin osalta. Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) valvoo ja ylläpitää myös yhdistysrekisteriä.

Allekirjoitukset

Tutkintaosaston päällikkö, rikosylitarkastaja Timo Kilpeläinen

Kilpeläisen sijasta, rikostarkastaja Pentti Kangasniemi

Valmistelija, rikostarkastaja Lauri Pajunoja

Pajunoja Lauri
Keskusrikospoliisi - Tutkintaosasto